

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: Vojtěch Miklas

Téma a rozsah práce: Taktika výslechu; 93 stran

Datum odevzdání práce: 24.6.2016

Diplomant si pro svou práci zvolil téma taktiky výslechu. Ačkoliv je výslech jedním z nejstarších a nejtradičnějších metod kriminalistické praxe, nejedná se o téma neaktuální, ba naopak. I v současném trestním řízení, ve kterém se stále častěji prosazují nové technologie a metody, představuje výslech jeden z nejdůležitějších důkazních prostředků, bez kterého by nebylo možné drtivou většinu pachatelů usvědčit. Na druhou stranu značná subjektivita tohoto druhu důkazního prostředku (jak na straně vyslychaného, tak i vyslychajícího) způsobuje, že výslechem získaná výpověď nemusí odrážet objektivní realitu. To se stává zejména v případech, kdy vyslychaný z nejrůznějších důvodů nechce vypovídat pravdivě. Proto je autorem zvolené téma stále velmi aktuální, neboť prozatím nebyla vyvinuta žádná technologie, která by zcela bezchybně dokázala nejen lživou výpověď odhalit, ale i ji objektivizovat.

Autor v diplomové práci prokázal dostatečné teoretické znalosti jak z hlediska samotné kriminalistiky, tak i trestního práva procesního a soudní psychologie. To je patrné zejména v pojednání o kapciózních a sugestivních otázkách při výslechu či u jeho výkladu o kontroverzních psychologických metodách odhalení lživé výpovědi. Diplomant rovněž prokázal dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázal oddělit pro jeho práci podstatné zdroje od těch nepodstatných. Při vytváření své práce autor používal standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku.

Autor si hned v úvodu vytyčil za cíl jednak předložit čtenáři shrnutí poznatků kriminalistické nauky o taktice výslechu, dále poskytnout doporučení vyslychajícím ohledně možných výslechových metod a jejich správného uplatňování a konečně i seznámit laickou veřejnost s širokými nároky na dovednosti vyslychajících. Tohoto úkolu se chopil poměrně zdařile a je možné konstatovat, že ve své práci stanovených cílů dosáhl samostatně a způsobem, který odpovídá základním požadavkům na obdobný druh vědecké práce.

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 93 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 74 stran. Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov. Text sám je přehledně strukturován do 9 kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. První kapitola vymezuje pojem výslechu, a to z hlediska různých vědních oborů (kriminalistika, právo, psychologie), a tento klasifikuje dle různých kritérií. Druhá kapitola se pak věnuje dokumentaci výslechu, a to i prostřednictvím videokonference. Následuje výklad o standardním průběhu výslechu, kdy autor podrobně rozebírá jeho jednotlivé fáze, včetně přípravy, na kterou je dle diplomanta rovněž třeba klást pro úspěšné zvládnutí výslechu důraz. Nejrozsáhlejší část práce se pak věnuje přímo základním taktickým postupům, včetně taktikám k pomoci vyslychanému si rozpomenout na již zapomenuté a také na překonání lživé výpovědi. V této kapitole pak leží těžiště práce. Následující kapitola pak logicky pojednává o netradičních taktických postupech, a to fyziodetekčnímu vyšetření, kognitivnímu interview a

vyšetřovací hypnóze. Konečně se autor zabývá i taktikou výslechu v angloamerické praxi, kdy čtenářům představuje v USA využívanou Riedovu techniku a britský model PEACE, které rovněž podrobuje kritice. Diplomant tak pro svou práci zvolil logickou strukturu, která čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Autor při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře.

Autor s ohledem na zvolené téma zvolil více než dostatečný a reprezentativní okruh pramenů, a to včetně těch zahraničních, kdy cizí názory nejen v práci přejímá, ale dokáže s nimi i polemizovat. Škoda jen, že takových polemik a osobních názorů diplomanta není v práci více. Autor tedy pracoval s nadprůměrným počtem pramenů, se kterými zjevně uměl dobře pracovat, což se v práci pozitivně odráží.

Autor správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomant rovněž správně odkazuje na internetové zdroje, u kterých uvádí kromě kompletní webové adresy i datum zobrazení. Přehlednosti odkazů na prameny pak velmi prospívá, že autor ovládá citační zkratky „ibid.“ a „op. cit.“.

Hloubka autorem provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako více než dostačující, jeho analýza cizích textů a poznatků je velmi zdařilá, škoda jen, že tyto „pouze“ kompiluje a seřazuje (opět velmi zdařile) do svého autorského textu. Oponent si je však vědom, že s ohledem na studium práv, nikoliv policejních věd autora lze jen obtížně shánět kvalitní a pro diplomovou práci potřebnou praxi. Tento nedostatek ovšem autor kompenzuje vlastními úvahami a polemikami nad problémy tématu výslechu, jak je již uvedeno výše.

Úprava práce je na vynikající úrovni. Autorský text diplomanta je poměrně čtivý, na dostatečné stylistické úrovni, který je i pro laického čtenáře srozumitelný. Práce netrpí velkým množstvím gramatických chyb a překlepů, které se v ní nacházejí pouze výjimečně.

Snad jedinou výtku směřuje vedoucí práce do poněkud zjednodušeného, neodůvodněného a povrchního pohledu diplomanta na užití úředních záznamů jako důkazů v řízení před soudem na str. 18. Pomíjí totiž zcela právo obžalovaného na obhajobu, když tyto úřední záznamy jsou často sepisovány v době před zahájením trestního stíhání, kdy osoba, proti níž se řízení vede, nemá ani obhájce a často ani neví, že proti ní je vedeno nějaké trestní řízení. Z autorova názoru tak zcela číší jeho přístup „padni komu padni“.

Lze ovšem uzavřít, že předložená práce představuje kvalitní a velmi dobré zpracování tématu.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě by diplomant měl zodpovědět tuto otázku:

Vysvětlíte dělení výslechů na str. 16 na výslech osoby netrestané, trestané a recidivisty. Z pohledu jakého vědního oboru rozlišujete poslední dvě uvedené skupiny?

V případě úspěšné obhajoby navrhuju práci hodnotit klasifikačním stupněm: **1**

V Praze dne: 16.9.2016

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.,

v.r.

oponent diplomové práce